
**Dienst op zondag 22 december 2024, 4^e advent,
Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer**

Muziek: Aalsmeers Saxofoonkwartet met Daniëlle Burgman, sopraansax,
Kees van Oudenallen, altsax, Esther Taanman-Kueter, tenorsax en Heleen Colijn, baritonsax

Kerkenraadslid: Annigje Leighton

Koster: Leon de Graaff **Opname:** Cie Techniek

Dienst o.l.v. de denktankleden van de Zinvol Ouder Worden-ochtenden t.w. Anneke Eveleens, Ellen van Houten, Jeltje de Jong, Leny van Alphen, Ineke van Dam, An Bolhuis, Jan Walch en Gert Karssing

Welkom en opening van de dienst, ontsteken van de Kaars, moment van stilte, 3 Adventskaarsen branden

We zingen nr 33 uit de Iona -Bundel: 'Licht in de nacht', vers 2, 3, 1 en 2

Ontsteken van de 4^e Adventskaars door Leny van Alphen

Als klein meisje ging ik graag naar de zondagsschool. Pasen en Kerstmis waren het hoogtepunt van het jaar. Met kerst in het donker met een lampionnetje door de kerk. De hoge boom met echte kaarsjes. Het kleine kerkje met de vier luikjes en de staldeur. Jozef en Maria reisden van Nazareth naar Bethlehem. Zij zat met haar dikke buik op de ezel, lopend door de woestijn. Dag en nacht liepen zij, overdag lieten ze op de zon en in de nacht wezen de sterren de weg.

En na een week stond er een prachtige ster aan de hemel, een wegwijzer. En na de tweede week een nog mooiere ster. En zo ging het verder, en in de vierde week was de hemel bezaaid met sterren, groot en klein. De hemel was een en al licht. Het baby'tje kwam in een stal ter wereld, en lag in een kribbe gewikkeld in doeken. Knus met een ezel een os die rookpluimen bliezen. Lekker warm ook. De schapen met de herders. De drie Koningen in prachtige gewaden met kadootjes waar je nog nooit van gehoord had, mirre, wierook en goud. Het was spannend, er hing iets in de lucht, (dat zou je nu verwachting of verlangen noemen) dromerig, het was net een wonder. (Verwondering) Het zag er zo vredig uit. Vrede. En als kind wist ik heus wel van de volkstelling. De vlucht voor koning Herodes. Dakloos en thuisloos waren Jozef en Maria. Hoe zou je Jozef en Maria in deze tijd noemen?

Als wandelen lopen wordt om ergens te komen. Als wandelen lopen wordt omdat je nergens kan blijven. Als wandelen lopen wordt in honger en kou. Als wandelen lopen wordt, op vlucht voor oorlog en honger. Je wilt altijd lopen om ergens te komen waar je wilt blijven, in vrede en dan.....wandelen.

Onze Navo Chef wil dat we ons, het Westen, voorbereiden op oorlog! Onze oorlogsuitgaven overtreffen royaal de uitgaven die onze "vijanden" doen. Veel moeilijker is het om je voor te bereiden op vrede. Je in te zetten voor wereldwijde ontwikkelingssamenwerking. Hulp te bieden aan vluchtelingen en bestrijding van armoede. De adventstijd is een tijd van bezinning, van voorbereiding op het Kerstfeest, de tijd waarin we in vertrouwen, maar ook in vertrouwen naar elkaar toe en in verwondering uitkijken naar de komst van Jezus. Het licht van Kerstmis wacht op ons.

Blijf het verhaal vertellen van de geboorte van Jezus. Ieder pasgeboren kind is een wonder, dat het leven steeds opnieuw begint. Een feest van hoop en opnieuw mogen beginnen. Op weg naar vrede. Een lichtje..... een lichtpuntje.

Openingslied 463 'Licht in onze ogen', vers 1 t/m 5

Begroeting

Hier en nu mogen we ons in Gods scheppende aanwezigheid weten.
Hij die met liefde naar ons kijkt, ons zoekt, totdat we ons laten vinden
Zij die ons leven schenkt, uur na uur. Iedere dag opnieuw. Hier en nu.

We zingen lied 463 vers 6 t/m 8

Met elkaar delen (kaarsen aansteken en mededelingen) door Ellen
Openingsgebed van Jeltje de Jong

God, onze Moeder, onze Vader, hier zijn we, bij elkaar. We hebben elkaar opgezocht.
Met onze dankbaarheid. Maar ook met onze zorgen en verdriet. Met vele vragenangsten misschien
Wij vragen u om ons te helpen, God, te geloven dat U hier ook aanwezig bent,
dat Uw Geest spreekt door de woorden en de liederen , de muziek en de mensen om ons heen. Dat U ons
ook hierdoor wilt bemoedigen in een wereld vol geweld, haat en liefdeloosheid. Opdat we blijven geloven
in de macht van de zorg om elkaar, vergeving en liefde. Dank u voor uw trouw, niet alleen aan ons, maar
aan de hele wereld. Úw wereld. Met allen en iedereen die in deze wereld leven. Zegen ons, Amen.

Inleiding

Het is de tweede keer dat we als denktank van de Zinvol Ouder Worden ochtenden voorgaan in een
zondagsdienst. Als denktank hebben we nu een klein beetje ervaring in het voorgaan van een dienst, maar
het is steeds weer anders en het is en blijft spannend, maar we zijn met God en met elkaar en dan komt het
altijd goed.

Vijf keer per jaar komt een groep enthousiaste leden, vrienden en belangstellenden vanaf 65 jaar rond de
thema's ouder worden, geloof en zingeving samen. We praten naar aanleiding van een inleiding in kleine
groepjes over wat het onderwerp van de ochtend voor onszelf betekent, en hoe we het een plek geven in
ons leven. De kracht van deze ochtenden is dat jonger én ouder bij de vormgeving en uitwerking van de
ochtenden betrokken zijn.

We lezen vanmorgen Psalm 139 en uit het oecumenisch leesrooster Lucas 1 over de ontmoeting van Maria
en Elisabeth. In de Psalm ontmoeten we de dichter David die, waar hij ook is en hoe hij er ook aan toe is,
zich gezien en gekend weet door de Ene en zich verbaast én verheugt over het wonder van zijn bestaan. In
de lezing uit Lucas komen we die vreugde over de komst van een mensenkind ook tegen. Een kind, dat,
zoals ooit beloofd, alles níeuw en ánders zal maken en de weg naar de vrede zal wijzen.

We vinden het bijzonder dat bij deze Zinvol *Ouder Worden* zondagmorgen het *begin* van het leven centraal
staat. We proberen samen zinvol ouder te worden, waarbij de komst van dat kleine kind in die stal van lang
geleden en die opgroeide tot een bijzonder Mensenkind onze inspiratiebron is.

De naam die aan deze zondag gegeven is, is Rorate Coeli: 'Hemel, laat gerechtigheid neerregenen...laat
mens en aarde zich openen, zodat vrede en gerechtigheid gedaan zullen worden'. Het is een zondag vol
verwachting, de komst van dat bijzondere Mensenkind, van de Messias', is op handen. We vieren de
vreugde over de komst van een nieuw begin, een nieuwe toekomst en over het wonder van ons eigen
leven.

1^e Lezing Psalm 139 vers 1 t/m 18, 23 en 24, NBV door Ineke van Dam

We zingen lied 139 'Heer die mij ziet zoals ik ben', vers 1, 7 en 14

Overweging door Ellen

Lieve mensen, David dichtte ooit:

'U was het die mijn nieren vormde, die mij weefde in de buik van mijn moeder.

Ik loof u voor het ontzaglijke wonder van mijn bestaan,

wonderbaarlijk is wat u gemaakt hebt. Ik weet het, tot in het diepst van mijn ziel.' Ps: 13 en 14

In deze verzen zagen we bij onze voorbereidingen de verbinding met de ervaring van Maria en Elisabeth, het verhaal dat we straks zullen lezen. Ooit zijn wij geweven in de schoot van onze moeder. Vrucht van haar schoot zijn wij, zoals Jezus ooit werd geweven in de buik van Maria.

Hij werd tot een bijzonder Mensenkind, tot onze Meester, die ons heeft voorgeleefd hoe wij als mensen liefdevol kunnen leven en de vrede kunnen dienen.

‘Heer, u k nt mij!’ Geen woord op mijn tong of U Heer, kent het ten volle.’

Het is de ervaring van David die hij met de woorden van de Psalm aan ons heeft meegegeven.

‘Heer, u kent mij. U kent het als ik zit of sta.’

Je k nt het daar benauwd van krijgen, zoals van ons hedendaags digitale leven met Google, die alles ziet en opslaat waar we naar zoeken, en door de algoritmen ons daarna lastigvalt met artikelen en reclames. *Big brother is watching you*. Voor een God die we als Google of als een *Big Brother* zouden ervaren, zouden we ons liever verbergen en ons afsluiten voor contact. In psalm 139 gaat het juist om *de blijdschap* die je kunt ervaren in een warme en open relatie. Zoals David zijn relatie met God ervaart. Het doet me denken aan de mensen die ons soms toevertrouwen dat als ze hier zijn geweest of komen, ze het gevoel hebben dat ze in een warm bad terecht zijn gekomen. Dat is heel fijn, iets om dankbaar voor te zijn, maar het schept ook een verantwoordelijkheid, om met regelmaat naar onszelf te kijken of we nog op de goede weg zijn.

Wat voor mensen, wat voor Gemeente willen we zijn?

Van waaruit leven we en wat inspireert ons daartoe?

Psalm 139 is één van de scheppingspsalmen. De psalm bezingt het wonder van ons leven. Joodse spiritualiteit is een aardse spiritualiteit, zoals die van Iona waarvan we een lied zongen aan het begin van de dienst. De natuur en ons leven, ze zijn tekenen van Gods aanwezigheid: *‘U was het die mij weefde in de buik van mijn moeder. Ik loof u voor het ontzaglijke wonder van mijn bestaan. U was het die mijn nieren vormde.’*

De plaats van de nieren is de plaats van onze gevoelens. De plaats waar we geraakt worden, waar onze compassie wordt gewekt, zoals voor mensen om ons heen die zorg nodig hebben. Psalm 139 vertelt over de zorg van God voor ons mensen, waar we ons ook bevinden of hoe we er ook aan toe zijn en dat die zorg nooit ophoudt. In Jezus is die zorg zichtbaar geworden. Hij zette zijn innerlijke bewogenheid, daar waar hij geraakt werd *in zijn ingewanden* door de mensen om hem heen direct om in liefdevol handelen. Zijn compassie leidde tot actie. Hij heeft laten zien wat het kennen van God betekende.

Soms noemt de bijbel het ‘het hart’ waarmee we het beste kunnen zien, maar onze ziel voelt misschien nog wel dieper aan waar het om gaat. We voelen dat we een ziel hebben als we erop worden getrapt. Of soms, in de natuur, als we diep geraakt worden door de schoonheid of de woestheid ervan. Of als je tot in je buik bewogen wordt door het leed van bootvluchtelingen.

David was blij met het contact met God, die hij had leren kennen als een God die w  et heeft van zijn leven en die hem nabij was - en bl  ef - in dagen van vreugde en verdriet. Hij viert met de psalmwoorden dat hij aangevoeld en bemind wordt en van binnenuit gekend en erkend. Met alles erop en eraan. Ook in wat niet fraai was geweest. Waarin God hem had gezien, maar niet gelaten had. We worden altijd uitgedaagd om te veranderen en om te groeien in liefde en mildheid.

We praten vaak    ver God. Maar Godskennis lijkt, zo las ik ergens, meer op *wakker worden*, tot besef komen. Op kennis die uit liefdevol contact voortvloeit. *‘Wonderbaarlijk is wat u gemaakt hebt, ik weet het tot in het diepst van mijn ziel.’*

Het kennen van God is niet iets dat je weet met je hoofd, maar iets dat je weet met je ziel. De profeet Jesaja schreef ooit over God dat Hij is als een pottenbakker die een kruik vormt, met zijn handen contact

maakt en de kruik zo tot een mooi en uniek exemplaar wordt. Het was dát besef dat ineens tot David doordrong: 'Gods handen zijn het die mij omringen en vormen en daarom leef ik, daarom ben ik!'

Een Gemeente die God kent, zijn mensen die door hem bewogen worden, in beweging worden gezet om beeldrager van een liefdevolle God in deze wereld te zijn.

Mensen die het recht van armen en behoeftigen beschermen, zorgen voor weduwen en wezen. Dát is God kennen. Kennen is weten én doen omdat je tot in je nieren wordt geraakt, omdat je een mens bent door God gewild en gekend. De vreugde over dát besef was ook iets wat Maria en Elisabeth overkwam. Zij vierden dat wat komende was, de vredebrenger die op handen was...net als wij vandaag...

2e Lezing Lucas 1: 39-56, NBV door Ineke van Dam, met 'La Visitation' van Jean-Pierre Augier

Muziek Aalsmeers Saxofoonkwartet: 'The 12 days of Christmas'

We zingen lied 439 'Verwacht de komst des Heren'

Overweging door Anneke Eveleens

In de Kinderboekenweek las ik voor aan kleuters, groep 1 en 2. Onbevangen liepen zij op mij af en vroegen aan mij of ik de verrassing was die op school zou komen. Dat had de juf verteld en in het half uurtje dat de kinderen hun fruithapje mochten eten zou er voorgelezen worden. 21 kinderen van meerdere nationaliteiten, zo leuk om te zien hoe ze allemaal op hun eigen manier hun verhaal wilden vertellen. Twee jongetjes vertelden enthousiast dat ze Pools en Nederlands spraken, en een kindje zei dat ze Italiaans sprak. Wat knap van jullie, zei ik. Voordat het voorlezen begon mochten ze allemaal hun naam zeggen en of ze in groep 1 of 2 zaten.

Ik begon met voorlezen en tussendoor stelde de juf vragen aan de kindjes en het bleek dat ze allemaal heel goed luisterden. Tussen twee verhaaltjes door keek ik opzij en zag ik een klein meisje vlak naast me zitten, grote bruine ogen keken mij aan, ik vroeg haar of ze het mooi vond, ze zei niets, bleef alleen maar kijken. Ik kon niet goed inschatten of ze bang was voor mij, voor haar misschien net iets teveel, een vreemde in de klas, ze kende mij natuurlijk niet. Ze bleef maar kijken, haar beker drinken stevig in haar handjes geklemd, haar blik strak op mij gericht. Ik ging door met voorlezen en hierna mochten ze een dansje voor mij doen. Daar deden ze allemaal aan mee, kinderen bewegen graag, maar het kleine meisje verroerde zich niet, bleef stil zitten kijken. Zo ging dat al een jaar zei de juf, toen ik vroeg of ze misschien bang voor mij was, ze deed niets uit zichzelf en zei zelden iets. Toen ik thuiskwam kreeg ik dat gezichtje met een mengeling van angst, droefheid en toch ook een vlaag van nieuwsgierigheid erop maar niet uit mijn gedachten. Waar komt ze vandaan en wat heeft ze meegemaakt, of wat speelt er thuis? Ze had haar naam niet gezegd en ineens dacht ik, ze zou zo maar Maria kunnen heten.

In gedachten ging ik 2024 jaar in de tijd terug en stelde mij voor dat ik Maria zou ontmoeten en dat zij haar verhaal zou vertellen hoe het haar vergaan was. Maria, een lieve bescheiden vrouw, verloofd met Jozef, een eenvoudige timmerman had net de schrik van haar leven gehad. Zij werd bezocht door de Engel Gabriël, die haar vertelde dat zij zwanger zou worden, de paniek was groot, dat mocht niet, dat kon niet, ze had met Jozef nog nooit gemeenschap gehad, stel je voor. Haar brein schoot alle kanten op, hoe moest ze dat vertellen aan Jozef en hoe zou dat in haar omgeving gaan, iedereen zou haar nawijzen. Ze was weliswaar uitgehuwelijkt aan hem, maar ze was van hem gaan houden, met hem wilde ze oud worden. Maar nu? Engel Gabriël die haar paniek zag zei: Wees niet bang, je zult zwanger worden van de zoon van God en ook je familielid Elisabet is zwanger van een zoon. Daar hoorde Maria van op, Elisabet was toch al te oud om nog kinderen te krijgen en zij zou onvruchtbaar zijn. Ineens moest ik denken aan het prachtige lied: 'Mary did you know?' Maria, wist je dat je een zoon zou krijgen die over het water zou lopen, die een blinde man weer kon laten zien. Natuurlijk wist ze dat niet. Plotseling was de engel Gabriël weer verdwenen en opeens kwam er een grote rust over Maria, laat het maar gebeuren, dacht ze.

Ze besloot om Elisabet te bezoeken en daar deed ze goed aan. Elisabet was reeds zes maanden zwanger en was heel blij toen ze Maria zag. Ze omhelsde Maria en sprak zich uit over het wonder dat beide vrouwen was overkomen. Maria ging na drie maanden weer naar huis. Ze had een fijne tijd gehad met Elisabet. Beide vrouwen keken uit naar de geboorte van hun bijzondere zonen.

Ik keerde weer terug in de tijd naar mijn kleine Marie-aatje, het stille meisje in de kleuterklas. Die grote donkere ogen van dat meisje, allerlei gedachten gingen door mijn hoofd, ik zag de tv-beelden voor me van kinderen in oorlog, kinderogen fascineren mij altijd, grote angstogen, kinderen die in oorlog geboren zijn en alleen maar oorlog mee maken en niet weten wat vrede is, alleen maar het geluid van bommen en raketten kennen. Het heeft indirect niets met dat kleine meisje te maken, maar ze maakte van alles in mij los, alleen al die ogen van haar, die ongrijpbare blik, ik weet eigenlijk niets van haar.

Ik kan alleen maar hopen dat het goed zal gaan met haar en dat ze mag opgroeien in een veilige en liefdevolle omgeving. Het is de vierde adventzondag en allemaal zijn we in afwachting van de geboorte van Jezus en dat in een onrustige wereld waar oorlogen, rampen en de klimaatcrisis en nog veel meer aan de orde van de dag zijn. Maarhet wordt zo wie zo Kerstmis en dan vieren wij toch weer de geboorte van Jezus en alles wat daar bij hoort. Laten we blijven hopen en bidden om vrede en gerechtigheid, het licht zal altijd overwinnen, het licht, dat vele malen sterker is dan de duisternis. Moge het zo zijn.

Verrassing: 'Mary did you know'

Open Ruimte

Voorbeden, stil gebed en Onze Vader van Gerke van Hiele, Doopsgezind predikant, door Jan Walch

Ik wil u graag voorgaan in gebed en dan sluiten wij af met het Onze Vader, geschreven door Gerke van Hiele
Laten wij bidden...

God van alle mensen, wij vieren vandaag de 4e advent en kijken uit naar de geboorte, eeuwen geleden, van een kind. Een kind dat uw zoon is, Een kind waarvan iedereen veel verwachtte. En nu, anno 2024 hebben wij nog steeds vertrouwen in wat hij ons geleerd en gezegd heeft. Maar ook nu kijken we op een heel andere manier naar onze wereld een wereld waarin vooral angst, verdriet en verlies is. Door ons zelf, maar ook door anderen aangericht of veroorzaakt.

God sta alle mensen bij, geef ons uw vertrouwen. Dit vragen wij namens onszelf maar ook voor iedereen. Sta mensen bij die ziek zijn, een beperking hebben of die zo graag naar deze kerk wilden komen. Elk mens heeft zijn of haar zaken zoals ongerustheid, vreugde en verdriet.

In de Open Ruimte werden namen genoemd. *In stilte* willen wij u voorleggen wat ons persoonlijk raakt....

Moge onze gebeden worden gehoord door U.

Daarom bidden wij samen het Onze Vader met de woorden die Gerke van Hiele opschreef:

'God verborgen aanwezig, dat uw Naam aan het licht komt,
dat tastbaar wordt de wereld naar uw hart, dat gegaan wordt de weg van barmhartigheid.
Dat wij ontvangen wat we nodig hebben om onze bestemming te leven,
dat we elkaar durven vergeven en niet laten vallen, maar zoeken naar vrede,
dat wij niet losraken, als het lastig wordt, maar verbonden blijven met U.
Geef ons daartoe de moed en de spankracht, het geloof, de hoop en de liefde die van U komen
- vandaag en alle dagen - totdat alles is voltooid.'

Amen.

Collecten 1^e voor Stichting Bootvluchteling, 2^e voor de Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

We zingen lied 444 'Nu daghet in het Oosten', alle 4 verzen

Gedicht van Jolan Gaaikema door An Bolhuis

Boodschappers van het licht
Reizen rustig naar beneden,
Want de hemel is niet dicht
Er is hoop, ook voor dit heden.

Boodschappers van het licht
Reizen naast ons in dit leven,
Schenken vriendschap en ook zicht
Soms voor jaren, soms voor even.

Boodschapper van het licht
mag je zelf zijn, tussen mensen,
Liefde kent geen echte grenzen,
Aard en hemel zijn niet dicht.

Zegen van Iona door Anneke en Ellen

A: In ons hart en in ons huis, de zegen van God.

E: In ons komen en in ons gaan, de vrede van God.

A: In ons leven, op onze zoektocht, de liefde van God.

E: Bij het einde en nieuw begin, de armen van God om ons te ontvangen,
en thuis te brengen. Amen. (Bron: p. 1317 Liedboek)

We zingen tot slot: 'Joy to the world'

Doven van de kaarsen met woorden van Leny van Alphen

We doven de kaarsen, u gaat weer op reis, naar huis. Neem toch iets mee van het licht van God en deel het met uw naasten, overal in de wereld en hier. Het licht van God verwarmt en geeft liefde. Een huis waarin wij mogen wonen. Iedereen verdient een dak, onderdak, en een huis waarin je thuis mag komen. Wel thuis, heb het goed!